

der have Grund til at klage, men snarere Seminaristerne; og at det ikke er til de Førstnævnte, men til de Sidste, at de større Forbringer stilles. Man maa jo huske paa, at af Seminaristerne fordres det ikke blot, at de skulle stille sig til Prøve den Dag, Afgangsexamen begynder. Af Privatisten forlanges ikke Mere end, at han kommer denne Dag til rette Tid og udholder en Examen i saa og saamange Dage, men, for at blive Seminarist, maa jeg først melde mig til Optagelse, og, for at blive optagen, maa jeg underkaste mig en Examen, og denne Examen er ikke altid saa ganske let at bestaae; thi, melder der sig flere, end Seminariet kan modtage, saa udvælges de Bedste. Er Optagelsen skeet, og Underviisningen har taget sin Begyndelse, maa jo Seminaristen finde sig i hver Dag at blive prøvet, om han har forberedt sig retteligt, og naar han da et Aar igjennem saaledes har været under Tilsyn, og under idelig Prøven har fortsat sit Arbejde, holdes der Examen, hvor hele Lærerpersonalet skal samle sig for at være Censorer, en Examen, som er offentlig, en Examen, om hvilken der skal skee Tilmeldelse til Directionen, for at den, om den ønsker det, kan være tilstede og høre, hvorvidt Seminariet og dets Lærere have gjort deres Skyldighed i dette Aar, og heller ikke denne Prøve foretages uden Strengthed. I de lærde Skoler seer man gjennem Fingre med, at en Discipel bliver siddende 2 Aar i en Klasse, men paa Seminarierne skal enhver Discipel rykke op efter et Aars Forløb, og der taales ingen Oversiddere. Tre omfider 3 Aar forløbne, skal der afholdes Slutningsexamen, og der skal Seminariets hele Lærerpersonale være Examinatorer, medens Directionen for Seminariet skal være Censorer og bedømme det Hele, hvortil endnu maa føies Afgangsexamen, om hvilken jeg rigtignok ikke veed, om den ved alle Seminarier falder sammen med den sidste aarlige Examen. Det er jo derhos ikke blot Seminaristens Fliid, Fremgang og Gaver, som skal underkastes en saadan daglig og aarlig Bedømmelse; men ogsaa hans Opførsel bliver en Gjenstand for Lærereens Opmærksomhed. Forstanderen vil ikke glemme at holde Nie med sine Disciples Færd paa alle deres Veie, og finder han Noget

at dable, da er han naturligtviis bemyndiget til at give dem Brettefættelser. Jeg kan derfor ikke see Andet, end at Seminaristen er underkastet en streng Prøve, forinden der bliver Tale om Afgangsexamen, en Prøve, som varer igjennem tre Aar, som gjentager sig daglig og aarlig, og hvorved han ikke blot bedømmes efter sine Kundskaber, men ogsaa efter sine Gaver, Fliid og Opførsel. Er det da Ret, eller kan man sige, at Staten gjør sig skyldig i en Uret, naar den af Privatisten forlanger, at han skal indstille sig til en Prøve, der kun varer 3, 5 eller 8 Dage, hvorlænge det nu er, og paa den anden Side fordres af Seminaristen, at han skal underkaste sig tre Aars gjentagne Prøver, at han skal bringe et Offer, ikke blot af de Bekostninger, som ere forbundne med at ligge paa Seminariet, men et Offer af sin Frihed; kan man sige, at Staten gjør en Uret og stiller større Forbringer til Privatisterne, for at give dem Abkomst til at blive Skolelærere, end den stiller til Seminaristerne? Naar man tager Vægtskaaalen i Haanden for at afveie de Forbringer, som Staten gjør til Den, der skal være Skolelærer, og der da viser sig at være en Overvægt til den ene Side, er det saa den rette Maade at bringe Rigevægt tilveie, at lægge Mere til paa den Side, hvor Overvægten allerede er? Hvis der derfor ikke var andre Grunde til at fremdrage og vedtage denne Lov end den, at man maatte sørge for, at der kunde skee Ret og Skjel, samt at Rigbed kunde bringes tilveie, da troer jeg ikke, at det havde Hast med at faae denne Lov indført. Men den kunde jo maaskee anbefale sig saameget desto bedre fra andre Sider. Man kunde mene, at en saadan Examen, som holdes af Examinatorer, der ikke kjende deres Examinander, vilde blive paalideligere end den Examen, som holdes over Disciple af deres egne Lærere. En Examens Paalidelighed kan komme til at lide og blive mindre paa Grund af to Omstændigheder. Det er muligt, at den Lærer, der overhører sine egne Disciple, med hvilke han har læst i flere Aar, som han saaledes som der blev sagt, ligesom kan udenad, kan, uden at han ret selv veed det, komme til under Examinationen at lægge an paa, at hans Elev kan faae netop den Charakter, som han,